

[Carl P. Jensen.]

tet udover dens forudsætninger. Jeg tænker her på, at det har været muligt at yde støtte til byggeri også for lejere, der vel næppe i alle tilfælde har omfattet den gruppe af mindrebemidlede, man tænkte på, da loven blev vedtaget. Når lejens størrelse som oftest tages som udtryk for et luksusbyggeri, er det desværre langt fra tilfældet. Når stigningen i socialt nybyggeri i perioden fra 1939 til 1950 kun var 34 pct., medens stigningen fra 1950 til 1952 var over 37 pct., er det udtryk for noget ganske ekstraordinært. De mennesker, der har været så uheldige at få anvist en sådan bolig netop i denne periode, bør ikke straffes ud i en lang fremtid. Der er da også taget hensyn til dette i det foreliggende lovforslag.

I sin fremsættelsestale udtalte den højtærede boligminister, at man ved at ændre princippet for byggestøtten, ved at gå fra tilskud til byggelånsrenten over til markedsrenten og samtidig give et driftstilskud pr. m², opnåede flere fordele, ikke alene administrativt, men også på andre områder.

Den højtærede boligminister understregede navnlig, at dette princip indeholdt et kraftigt incitament til besparelser, fordi en forhøjelse af byggeomkostningerne ville ramme bygherren med hele sin vægt. Ja, jeg tror, at der er noget om det, og navnlig er synspunktet vel rigtigt, når det drejer sig om parcelbyggeri, hvor ejeren er bygherre; men jeg føler mig ikke helt overbevist om, at det samme er tilfældet, når det drejer sig om ethvert byggeri af etagelejligheder. I hvert fald ikke så længe der ikke sker en nøje udvælgelse af boligselskaber og forretningsførende byggeselskaber. Men kan det nye princip give anledning til at tage dette spørgsmål op til nærmere drøftelse i det udvalg, som må forventes nedsat, så tror jeg, der vil være nået en hel del i den rigtige retning.

Jeg kan i denne forbindelse heller ikke undlade at gøre et par bemærkninger i anledning af de udtalelser, der blev fremsat her i det høje ting den 26. januar d. å.

Det ærede medlem hr. Lorentzen udtalte ved den lejlighed, at hans parti var tilhænger af, at man udvidede adgangen til at bygge efter kapitel VIII a, og det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp var enig heri,

fordi det drejede sig om et byggeri, der ikke krævede statskontrol.

Se, den kontrol, man her er så bange for, er jo alene en kvalitetskontrol, altså en kontrol til fordel for bygherren. Hvad har konsekvensen af at undlade denne kontrol da været? Ja, i bemærkningerne til lovforslaget, side 80, sp. 1, midt på siden, siges det:

„For at danne sig et indtryk af dette byggeri har ministeriet ladet foretage besigtigelse af et passende udsnit af de belånte ejendomme. Denne undersøgelse, som har været ret summarisk, synes at vise, at der efter denne ordning er opført parcelhuse af meget afvigende kvalitet. Det kan således nævnes, at undersøgelsen viste, at ca. 30 pct. af husene var af en standard, som må betegnes som værende under standarden for de huse, der opføres med statslån efter reglerne i bl. a. kapitel VI. Omvendt var kun ca. 5 pct. af husene af en højere standard....“

Jeg tvivler på, at man ved at slække på kontrollen har gjort kapitel VIII a-bygherrerne en særlig stor tjeneste, og derfor vil jeg sige til de ærede medlemmer, at jeg tror ikke alene, at man skal holde måde med glæden, men også, at man skal være noget betænkelig ved at udvide kapitel VIII a-princippet til at omfatte byggeri af anden karakter end den, der i øjeblikket er gældende.

Jeg er ikke helt uden kendskab til den kontrol, som boligministeriets embedsmænd og teknikere er i stand til at udøve, og folk, der har kendskab til det almennyttige boligbyggeri, har også erfaring i så henseende. Man har her oparbejdet en betydelig erfaring, og adskillige byggeprojekter har måttet gennemgå en ny behandling både hos teknikere og entreprenører, før de er blevet accepteret.

Man peger netop på dette problem i forslagens bemærkninger, og jeg kan derfor ikke tilbageholde en bemærkning om, at man skal vogte sig for at slække på denne kontrol især overfor de byggeselskaber, der i højere grad har øje for det mere forretningsmæssige end for det almennyttige, det, der er lovens egentlige forudsætning. Det støttede boligbyggeri har enkelte sorte får, som man uden skade kunne fjerne.

Der er også adskillige bygherrer — jeg